

Szerkesztőség:
Az arad-országi egyesült vasutak pa-
lotjában.
Bérmontion leveleket csak ismeri
késztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Az arad-országi egyesült vasutak pa-
lotjában van a hirdetések, előfize-
tési pénzek és a kiadás körüli panaszok
bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenik hétfőn és keddnapon — 4 k. h.
Előfizetési árak:
helyben: v. k. 4 k. h. e.
1 évre 12.— frt | 6 évre 60.— frt
fél évre 6.— frt | 3 évre 30.— frt
1 óra 1.— frt | 1 óra 1.30 frt

Hirdetések díja:
8 hasábon postáért egyszeri hirdetés-
nél 6 kr., minden következőnél 4 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitlőr sora 15 krajczár.

Szilágyi és Tisza.

Arad, május 9.

A véderővita alatt folyt hosszú és ádáz párharcot nyomon követte a kormány rekonstrukciója, a mely új, az eddiginél szilárdabb alagra állította a Tisza-kabinetet s közmegelegedést keltett az országban.

Természetes, hogy a megelegedetthez nem csatlakozhatott a lefolyt nagy párharc alatt egyesült, ugyasólván egygyéforrt, két ellenzék. A háromhónapos küzdelemben a végetekig ment; ki-merítette összes tudományát, furfangját, erélyét: nem rettent vissza a szenvedélyek felszításától sem s kész volt, az országot hadilábra állítani a kormány ellen. Ez a terve a magyar nemzet jószanságán hajóörést szenvedett ugyan, de nem lehet tagadni, hogy sikerült neki, a kedélyeket nagymértékben folizgatnia.

Es mindezen erőfeszítések után következett a lezavartatás, a nyugalomnak gyors helyreállása a kedélyekben és a gyűlölt Tisza-kabinet rekonstrukciója, vagyis megerősödése egy bensőleg szilárdabbá vált nagy pártnak a vállán.

Ez bizony keserves eredmény volt az ellenzék névére, mert éppen az ellenzék a mit elérni akart. Meglátszott ez mindjárt a lapjaikon, a melyek eleinte igyekeztek jó képet vágni a rossz játékhoz, de hamar megtalálták az új harci taktikát — Tisza ellen, most is csak Tisza ellen, mint mindig. A kormány rekonstrukcióját dicsérték, az új minisztereknek, különösen Szilágyi Dezsőnek még hizeleget is, de Tisza Kálmán rovására. Aztán az ismert ellenzéki logika szerint kinttették a két alternatívát: vagy Szilágyi kerül felül a kabinetben az ő eszméivel és akaraterejével és akkor beáll az országra névére új reformkorok, Tisza pedig, mint nem a megváltozott rendszerbe való, megy, — vagy marad a Tisza-rendszer a kormányelnök eddigi uralmával és akkor a rekonstruált kabinettel ott leszünk a hol voltunk, csak egypár elhasznált államférfival lesz több.

Ennél azonban nem állapodtak meg, hanem nekifogtak egy oly munkának, a mit aknamunkának lehetne nevezni, ha nyíltan nem folya. Jötték a cikkek, a mik ezimeztlenül Szilágyinak szóltak s a miken város-fonálként húzódtól keresztül a „tisztességes” tendenzia: féltékenységet támasztani Tisza Kálmán és Szilágyi Dezső között s egymás ellen hecczelni ezt a két matadort. Eleinte azt a módot választották erre, hogy dicsérték Szilágyit, de a kinek a pozsonyi levelében kifejtett reformeszméi nem valósíthatók meg Tisza miniszterelnöksége alatt, hacsak ez meg nem tagadja önmagát, multját s meg nem hajol Szilágyi elé.

S miután ezt a feladatot a lapok szépen teljesítették, az ellenzék a képviselőházban magát Tisza Kálmánt provokálta nyilatkozatra a kabinet rekonstrukciója, illetve ennek jelentősége felől. Tisza megfelelt nekik. S mint-hogy nyilatkozatából a régi Tisza Kálmán szót, a ki világosan értésére adta az ellenzéknek, hogy nem lesz báb a rekonstruált miniszteriumban sem, sőt az állami közigazgatás kérdésében — a mit Szilágyi Dezső pozsonyi levelében mint okvetlenül behozandó hangoztatott — kijelentette, hogy az, ha csakugyan elkérhetetlennek fog bizonyulni, későbbi idő feladata: most újult erővel folyik tovább — hogy könnyelven szóljunk — az összevezetés munkája parlamentben és sajtóban. Most persze Szilágyit igyekeznek fölhecczelni Tisza ellen mint a ki az ő programjának egyik tételeit megtagadta.

Hát biz ez nem szép munka, de annál inkább megmosolyogni való. Mert éppen a közigazgatási kérdésekre névé hogy komoly ellentét nem lehet Tisza Kálmán és Szilágyi Dezső között, azt már behatólag kifejtettük, de különben föl nem lehet tenni, hogy Szilágyi a pozsonyi levelében ugy nyilatkozott volna, mint a hogy nyilatkozott, ha a fölött Tisza Kálmánnal már előzetesen egyezségre nem jutott volna (hiszen hi-

vatkozott is reá) és föl nem lehet tenni, hogy Tisza viszont a fönnebb említett módon nyilatkozott volna erről a konkrét kérdéssel abban a tudatban, hogy azzal Szilágyi magát dezavualva láthatná.

Az ellentét, a mi a két nyilatkozat között van, csak látszólagos, s meg vagyunk győződve, hogy Tisza Kálmán épp ugy akarni fogja az állami közigazgatás behozatalát, mint Szilágyi Dezső, mihelyt annak az ideje elérkezik. De ehhez sokféle előkészület és ezek közt az emberanyag előkészítése is kell bizonyos fokig (a mire maga Szilágyi is célzott); mert egy ily gyökeres, nagy reformnak a létrehozatala nem hólyag, a mit egy jó szusszal felfújni lehet.

A p p o n y i gróf T i s z a Kálmánnak fönfentlített nyilatkozata után tartott beszédében keréken kijelentette — bár simogatva ő is Szilágyit — hogy a rekonstruált kormányban sem bizik Tisza vezérlete alatt. Jól van; tehát ez éppenséggel nem teszi szükségessé, de még szebb sem, azt, a hecczelést, a mit az ellenzék s főképp az ellenzéki sajtó folytonfolvást, űz. Nem is szép, gyermekes is, nem komoly pártköz illő és azonfelül teljesen czéltalan. S képzelteljük, hogy Tisza és Szilágyi milyen jókat mosolyognak ezau az ellenzéki taktikán.

Legyen egy kis türelme az ellenzéknek s várja be a Szilágyi Dezső állásfoglalását is, a mit az igazságügyi tárcsa tárgyalásánál bizonyára meg fog tenni, s akkor aztán majd elvlik, hogy összeférhetlenek-e Tisza Kálmán és Szilágyi Dezső egy kabinetben vagy hogy nem inkább karöltve és többi miniszterekkel válllvetve fogják megvalósítani az országnak szükséges reformokat — az ellenzéknek további — keserűségére. . . . .

Elég a komédiából. B u d a p e s t r ő l írják lapunknak: Azt hittük, hogy a nagyszájú, kis pipájú ellenzék megelégette a hajszát, melyért kemény ítéletet k-pott az európai sajtó legilletékesebb közgeitől.

Nem! Diana temploma csak félig égett le, most a másik felét gyújtják fel a nemzet megdöbbenésére. Egy parlamentben azok a gyerekes komédiák, személyeskedések, melyek a legkövetkezőbb vitánál folynak, mint a városi sátrában a Paprika Jánosik bohóckodásai, csak ártnak a parlament s ezáltal magának a nemzet méltóságának!!

Hoch! Hoch! Igy köszöntik Tisza Kálmánt, Európának egyik első államférfiát, kit minden nemzet örömmel fogadna magának; s ki a munkában félig leroskadva, megváltozott türellemmel fogadja az inzultálók hecczeit. S államférfiu tetteinek a méltóságában, lelkiismeretének nyugodtságában a külföld lött, pártjával becsülésében annál jobban nő, minél mérgesebb nyilatkat lönek reá!! Az ellenzék feladata: hogy a budget-vitánál komolyan tartsa magát; a nemzet féltett érdekeit ellenzérze, s ha tud, csináljon többséget nézeteinek, s a kormányt és többséget szavazza le!

Ezzel csak olyat tesz, mely más parlamentekben is megtörtént már számtalanszor.

Hanem tehetségekben, elveinek még nem is várható győzelméi miatt hogy a béczkodás és skandalumokkal rontsa le a nemzet egyik legféltettebb kincsének, parlamentjének tekintélyét, — erre a t. ellenzéki képviselő urak alig vannak felhatalmazva választó közönségükől.

Komoly, egy nemzet érdekeit illető vitákban személyeskedések, heccekkel sem győzni, sem feltűnni nem lehet:

A közbeszólások megspékelve az előre betanult Károlyi Gabor-, Polonyi-, Hoicsy adákkal, melyeket aztán alkalmaznak, hova épen oda illenek, — a provinciákon bizonyára nem örömet, hanem megdöbbenést keltenek épen azon legfontosabb ügyben, midőn arról van szó: hogy mi a jövődelme, mi a kiadása a nemzetnek egy hosszú év a'at?

T-ssek érveikkel, okok és tanulmány-nyal támadni, mert ezeket a személyeskedés soha pótolni nem fogja, sőt a parlamentet kis helyeken hevenyészett deszkabódává alakosuyítja hol a krajczáros komédiások saját szindarabjaikkal rojtják a közönség izlését.

A nemzet komoly, a viszonyokba illő vitákat óhajt, a terhek csönkentését, terhei és jövedelmeinek szigorú méltarását, nem pedig — komédiát.

Országgyűlés. A képviselőház szerdai ülésében megkezdvén a k ö l t s é g v e-

t é s részletes tárgyalását, ennek folyamán elintézte az u. n. apróbb társzák legnagyobb részét s a miniszterelnökségig haladt, melynek személyi és dologi kiadásait is megszavazta. A közönségi kiadásoknál s a központi nyugdíjaknál a szőlőbárlól történt felszólalások után a miniszterelnökségnél fejlődött ki hosszabb és élénkebb diskuszió, melyben többen vettek részt. E diskuszióban az ellenzék szónoki általános politikai szempontokat hangoztattak, igaztalan a részben durva és személyeskedő vádakat emelve a miniszterelnök irányában. — H o i t s y e mellett még egy, ugy lát-szik, megkésett általános budgetbeszédet is tartott. Irányi Dániel a miniszterelnök tiszti, működési és személyi pótlékát 8000 forinttal leszállítani indítványozta; — azonkívül határozati javaslatot terjesztett be, mely szerint a kormány utasították, hogy a közigazgatás bíróságáról s a tisztviselők szolgálati pragmatikájáról még a jövő télészakban törvényjavaslatokat terjesszen a ház elé. A ház azonban a költségvetést itt is változtatlanul, Irányi határozati javaslatát pedig a miniszterelnök azon módosítványával fogadta el, hogy a kormány utasítatik, miszerint az említett két ügyre névé lehetőleg mielőbb adjon be törvényjavaslatokat.

Rész vettek még a vitában A p p o n y i Albert gróf, ki hozzájárult Irányi indítványához, nem fogadta el a miniszterelnökség költségvetését s Tisza elleni vádjaiban tüntet Irányi is; O r b á n s B a l a z s és S z a l a y Károly. A m i n i s t e r e l n ö k é l é n k helyeslések közt felelt az ellenzéki vádakra, nem kiméletet, nem elismerést, csak igazságot kérve az ellenzékől; — de ugyancsak a miniszterelnökség dologi kiadásánál ismét megújult a vita, melyben U g r o n G á b o r még igaztalanabb vádakkal lépett fel Tisza ellen, ki azokat nyomban és hatással semmisségre redukálta, különösen kimutatta annak tarthatatlanságát, mintha Magyarország a külpolitikában mit sem nyomna, mintha a kormány kétféle mértékkel mérné a szászoknak — pártpolitikai szempontokból.

Erdekes incidens volt, a midőn T i s z a s z a Polonyi egy közbeszólására válaszulva azt mondá, hogy az ország közvéleményére mindig bárran hivatkozik Polonyi val szemben s midőn ezután U g r o n G á b o r hosszan fejtegette, hogy a magyar miniszterelnökre megállt, „ha egyes képviselőkkel” hasonlítja össze magát, Polonyit szemmel láthatólag feszélyezték azok a fejtegetések, melyekkel pártja vezére annak abszurditását — a mi különben senkinek sem volt szándékában — hogy őt a miniszterelnökhöz mérjék, ily dicséretes ösztönözéssel demonstrálta, igyekezett is az által reá névé teremtett feszélyező pozícióból egy gormbosággal telt személyes felszólalással szabadulni, de a ház mégis — Tisza miniszterelnök rövid váiaza után — annak benyomása alatt oszlott szét, hogy az ellenzékől Tisza két igazságot s Ugron megmondta az igazat — Polonyinak.

Polonyi felszólalásának azon részére, mely Matlekovics kiválását az állam-szolgálatból érinté, S z a p á r y Gyula gróf határozottan, szabatosan felelt, helyeslést keltve az egész házban. Ezzel az ülés véget ért.

A színház kérdése.

A színhgyi bizottság ma ülést tart, hogy határozzon Mosonyi szerződésének fenntartása vagy felbontára kérdésében.

Közölték a »Pesti Hírlap« után, hogy a színesgyesület központi igazgatótanácsa megtagadta Mosonyitól a színgazgatói kóna csesziót. Igy szinte tárgyalanná vált az a kérdés, hogy Mosonyival fenntartható-e a szerződés vagy sem. Nem lévén kóna csesziója, Mosonyi nem is lehet tovább az aradi színház bérlője, s ezzel elcsik azok agodalma is, a kik Mosonyi részéről kártérítési pertől tartottak. A Mosonyival fönállott szerződés érvénytelenségét magában foglalja a színeszeti igazgatótanács azon határozata, melylyel Mosonyitól a kóna csesziót megtagadta.

Ovatosságból mindazáltal tanácsos lesz, ha a színhgyi bizottság forma szerint is felbontja a szerződést az általunk már gyakran említett indokokból, melyeket röviden rekapitulálunk: 1. Nem felelt meg a közönség követelményeinek, s az egész nagy bérlő értékesebb újdonságok és vendégek nélkül játszata végig, mert Csillag Teréz vendégtákaiból is csak a póthérlők kaptak. 2. Nem elégitette ki a jogosult műigényeket, ugy a mint azt a szerződés megkívánja, s e felett hivatva és jogosítva van a színhgyi bizottság ítéletét mondani a szerződés felbontásának alkalmazásával is. 3. Nem felelt meg a várossal szemben elvállalt kötelezettségeinek sem, mert az eszer t biztosítékot nem fizette le a kellő időben, s a színhási betegegyelőző alapnak

nem szolgáltatotta be a tagoktól levont járulékokat. 4. Nem felelt meg kötelezettségeinek a színeszeti központtal szemben sem, mert a tagoktól szintén levont nyugdíjtelményeket és büntetés pénzeket nem szolgáltatotta be. 5. Nem elégitette ki társulata tagjait máig sem jogos követeléseikre névé. A két utolsó pontban említett körülményeknél fogva nem kaphat kóna csesziót.

Azt is említettük már, hogy a szerződés 7. pontja értelmében a színhgyi bizottság felbonthatja a szerződést saját hatáskörében pere s eljárás nélkül és a felelbeszés teljes kizárása mellett.

Az aradi színhgy jövője érdekében a színhgyi bizottság nem késlekedhetik tovább ítéleteinek kimondásával, s nem rdhat Mosonyi hitegetéseire újabb halasztásokat, mert az idő telik, s gondoskodni kell a jövő szezonról vagy a már beérkezett ajánlatok alapján vagy új pályázat hirdetésével.

Ma egy hete Mosonyi azt állította a színhgyi bizottság előtt, hogy neki társulata van, hogy két-három nap alatt lesz annyi pénz, s mennyivei a társulatát Makóra viszi, s ott még a héten az előadásokat megkezdí M a r g ó Czéliával az új primadonnával.

Egy hét alatt kiderült, hogy mindebből egy szó sem igaz, s Mosonyinak nincs szerződött társulata, azok a színészek és színésznők, kik most a maguk felségelésére Aradon játszanak, készülnék szétmenni a szélrőssa minden irányába. s egy részük már el is szerződött olyan igazgatóhoz, a kinek kóna csesziója van. Arról, hogy Makón játszhaassanak, azó sinosen. Most jön majd H e g y i Aranka, s itt lesz négy napig. Eppen az nap lép fel először, mikor Makón az első előadást kellene tartani — Margó Czéliával. kinek azonban semmi híra.

Mindez azt hisszük elegendő arra, hogy a színhgyi bizottság ne adjon többé semmit Mosonyi szavára, hanem intézkedjék végrérvényesen a színház jövő szezonja érdekében.

Csanádmegye a véderő-javaslat „ellen”.

(Saját tudósítókól.)

Makó, május 9.

Csanádmegye törvényhatósági bizottságának a hó 7-iki másodnapki közgyűlésén a véderő törvényjavaslat elleni törvényhatósági átiratok kerültek napirendre; a mint a gyűlés ezen ügyek tárgyalásához fogott, J u s t h Gyula országgyűlési képviselő, a megyei ellenzék e képeletbeli nébántevirág, — ki az ezelőtti napon azzal távozott Makóról, hogy ő s pártja a további tárgyalásokban nem vesz részt, — a vidékről összegyűjtött pártjával 27-ed magával lépett a gyűlésterembe. Ezen váratlan, tömeges megjelenés meg-lepte a jelen volt néhányakat és így sikerült az ellenzéknek, a megyebizottságban is négyszeres többséggel bíró szabadelvű pártot leszavazni, — négy szótöbbséggel.

A nagy gyűlésen rendszerint első napon vannak jelen a bizottsági tagok, akkor a szabadelvűpárt megközelíthetlen nagy többségben volt; a másodnapki gyűlésekben ritkán jön fel egy-egy bizottsági tag. Ezen körülményt használta ki az ellenzék élelmes vezére és titokban összetoborzván híveit, váratlan és végzetesen aktuális s éber hazafias gondot eláruló meglepetésben részesítette a jelenvalókat, olyan meglepetésben, melyre senki sem számolt és mely a jövőre tanulságot szolgál a szabadelvűpártnak, hogy éberebb legyen.

A gyűlés ezen része következőképen folyt le:

Hajdu vármegyének a véderő javaslat elleni átirata felolvastatott az állandó választmány azon javaslatával, hogy ezen törvényvált, tudomásul vették; ez ellen K. K i s s Péter bizottsági tag szóialt fel és indítványozta, hogy a törvényhatósági bizottság írjon fel az országgyűléshez, a véderőtörvény megváltoztatása érdekében.

Posonyi E o k h a r d t Oszkár indítványozta, hogy fejezze ki a megye közönsége saját állatát, hogy a véderő

javaslat már törvénynyé válván, felirati jogát annak idejében meg gyakorolta.

Ezen indítványok ellenében S z e n t e s Vidor bizottsági tag az állandó választmány javaslatát tette: agavá és a tudomásul vétel mellett szóialt fel.

Szavazásra kerülvén ezen ügy, E c k h a r d t Oszkár indítványa mellett 27, ellene pedig 23 bizottsági tag állott fel, így ezen indítvány 4 szótöbbséggel elfogadtatott.

Ez a tisztá tényállás, az ezzel ellenkező híresztelések a valónak éppen nem felelnek meg; így felesleges bebecsajtkoznom azon képtelen hír ezáfolgatásában, mintha a vármegye gyűlése a törvényhozás többségének magatartását kárhözváltta volna, avagy a meghozott törvényt helytelenítette vagy csak kritizálva volna is.

A szabadelvűpárt indolenciájából keletkeztetett ezen határozatot azonban az ellenzék maga hasznára igyekszik kizsákmányolni, mert a szélrőssa minden irányában menesztett irányzatot sürgönyökét annak terjesztése végett, mintha a vármegye a parlamenti többség határozatát rosszatla volna.

A felütltetett lapoknak ezen közleményeit azonban mindazok, kik a közgyűlésen jelen voltak, szánakozó mosolylyal fogadták és így J u s t h Gyula ur hírtérjesztgetéséi tisztán csak est a nem várt komikus hatást eredményezték.

megyebizottsági tag.

KÜLFÖLD.

— A francia képviselőválasztások. A párisi kiállítás megnyitása s az előző tünemények a francia politikai életben minden mást teljesen háttérbe szorítottak. Pedig már a mult hetekben is meglehetősen élénken folytak az előkészületek a képviselőválasztásokra. Hogy e választások mikor lesznek, azt még senki sem tudja: Végleges eldöntés ez irányban még nem történt. Eddyon választásunk látszik ugyan az a jó rég keringő hír, hogy az új választások szeptember 22-ére tölzének ki, de a monarchista lapok éppen az utóbbi időben azt híresztelték, hogy az idén választás egyáltalán nem lesz. Noha ez a hír teljes képtelenség, mert C a r n o t egy pillanattig sem fog parlament nélkül uralkodni, mégis bizonyos hitrele talál, mert az ünnepi hét különben is némi szünetet hozott a politikai küzdelmekbe. Mig a mult héten például F e r r y egy hírlapi cikkekben és G o b l e t nagy beszédében lépett a nyilvánosság elé s formális programmal igyekezett a közvéleménynek irányt adni ezen a héten mindenkit a kiállítás vett igénybe. Epen ugy keveset hallani a szenátus vizsgálóbizottságáról a Boulanger-ügyben Keddén az újjelentették ugyan, hogy valami tiszont emberrel újabb házmórtást tartottak, de hogy az eddigi anyag tartalmaz-e valami terhelőt Boulangerre és társaira, arról nem sok bizonyosat hallani. Pedig a mult héten már meglehetősen pozitív alakban merült fel a hír, hogy a vizsgálat eddig vajmi keveset hozott felszínre minnek következtében a bizottságnak kinevezte tagja közül négy már azt indítványozta, hogy a vizsgálat ne is folytassák tovább. Igaz volt-e az a hír vagy nem, azt bajos meghatározni, mert a többség véleményesre az ellenkezőt határozta. Az eredmény azonban ez ideig mégis alig lehet valami nagyon gazdag, mert különben a bizottság már jelentést és indítványait a szenátus elé terjesztette volna.

Vámbéry missziója az angol udvarnál. V á m b é r y tanárnak Angliában tartózkodásáról a »Pester Correspondenz« érdekes értesüléseket vesz Londonból, melyekből a diszkrezió paranaszának megsértése nélkül szabad annyit kiemelni, hogy a magyar tudós ezáltal erősen prononcirozott politikai személyiség minőségében idők az angol fővárosban. Nemesak az a kitüntetés és azok a hódolások, melyekkel őt London legelőkelőbb társasága, mint mindig, ugy most is elhalmozta, továbbá nemesak az a kegyes fogadtatás, melyben Vámbéry a királyné O. Felsége s a walesi hercegz részéről Sandringham-ben részestült, jogosítanak fel e feltevére; angliai tartózkodásának politikai célja abból is kitűnik, hogy Vámbéry tanár Windsorban a királynénál tartott több ór a m á s o d i k k i h a l l g a t á s a u t á n, május 3-án S a l i s b u r y gróf meghívására megjelent a külgyi hivatalban, s ott a angol miniszterelnökkel beható értekezlete volt — Hogy Vámbéry tanár politikai misszióban jelent meg Angliában, azt a Thome-se-parti városban általában mint tényt tekintik. — Tudják hogy röviddel ezelőtt Stambulban időzvé

A szultán által nagy díszszel fogadtatott s komoly politikai megbeszélésekre méltattatott. Stambulból Budapestre történt visszaérkezése után Vambéry nemsokára Angliába indult, honnan haladéktalanul Konstáninápolyba tér vissza, mint azt május 14-én várják. Londonból való elindulása előtt május 9-én egy meetingen előadást fog tartani, Oroszország a gazdasági politikai kérdésekről. A politikai s előkelő társadalmi körök jelentése e meetingre rendkívüli. Belépti jegyek után élénk a kérdéshódó, de csak meghívott vendégeknek adnak jegyeket. Anglia egész elitéje fagya képezi Vambéry halálát. Mint a „Pester Correspondenz“ bizalmasa hozzáfűzi, London politikai körében nem kélik, hogy Vambérynek sikerüljön fog, missziójának a földolgozás megfelelni.

A helyzethez. Berlinből írják a „Pester Correspondenz“ a „Nemzet“ írásjegyeitől tekint a Németbirodalom kormányának a diadalmas pompára, melyről a francia köztársaság elnöke a történelmi helyen, a vereiilli-i kastélyban előbb az 1789. évi májusi napjainak a szabadság, a győzelem és testvériség e tisztelettel emléktábláját, sőt a világkiállítás, egy manna és gondolkodó népek az, az életteljes emléket, megnégytöb.

Ugyazt, minden nemesért és szépért lélekkel kelből örvend a német nemzet a francia lelkesítő örvendékeinek, mint békés diadalainak. Hiss a nagy revolúció azt, a mi megvalósul a következménye volt, az egész emberiségnek nyújtotta, a mi nemetek minden monarchikus érzelmünk mellett sem gyöngy annira elfogultak, hogy be ne látnok, miszerint a francziák nagy tettei nélkül nálunk még ma is a tizenkettő fedelemegek tömegesen virágának utalatos maitresse gazdalkodásaikkal és lélekfúrásgaikkal s a birodalom soha sem jutott volna hozzá, hogy egy legyen ez hatalmas, mint ma.

Es a francia lángész gyömlösei, melyeket a kiállítás s művelti emberiség barmutatára halom számmal állít szem elé, nekünk is javunkra válnak. Es a béke, melyet a kiállítás éppen nagyszerűsége által kielehel, nem a mi békénk is-e? Valóban a legvívósabb francia sem óhajtja jobban, mint mi németek, hogy a kiállítás minél fényesebben, nagyszerűbben sikerüljön, minél tovább legyen nyitva és álljon fenn, mert annál biztosabb, hogy folyton több s több francia fogja megkedvelni az állandóbb kettőt a fog elfordulni az oktan revanchekedveléstől.

Bármily különösen hangzik is, a császári német birodalom, a királyi Poroszország épp oly meggyőződéssel hívja, mint a legjelkessebb francia „Vivia République française“ a Meri a republikánus Franciaország fennállásában, virágzásában és biztonságában van egy józan, beosulatos emberileg igaz és megbízható politikának barmutatása; a monarchisták és a fantaszták bramarba Boulevard hívei általában revanchisták, szédelősek is csak a revanche örült ingerléseinek egyikkel képesek folytatni. A „Gruois“ érthetően elárulta ezt a vereiilli százados emléktáblának szánt cikkeiben. A történelmi terem, melyben a Constituante ülésezett, — így ír az egyesült monarchisták lapja, — csak az elvesztett provinciák visszacszerzésének ünneplésére lett volna megnyitva. Nem, azt az önépítés halandó szem látni nem fogja, a német Elzászt Németországtól csak úgy vehetik el, ha ereiből kifolyt a vér, testből elcsillt a lélek. A mig egy német is ki tudja nyujtani a kezét, ragaszkodni fog a birtokhoz, és csak az életével egytt ejti el!

A köztársaság pedig, különösen a most kormányon álló francia köztársaság, könnyebben hozzájárulhat az igazságnak; másutt

meg kárpótlást keresni az elvesztettért. Mindenekelőtt benn az országban, a közjólét, a közérdeke emelése áll; azután künn ott, hol a földrajzi és ethnographiai momentumok Franciaország által vindikálnak birtokfoglaltat. A Németbirodalom pedig nemcsak gazdál nem fogja, hanem tettersően támogatja, mint ezt Tunis meghódításánál és eloglalásánál bebizonyította. Elég nagy a föld, hogy Franciaországot Elzászért tiszszerezen pótolja.

LEGUJABB POSTA.

A változott helyzet Szerbiában. Miklós nagyherceg, a ki tudvalevőleg fontos ügyben sokáig érkezett Jaltában Ntá táli a királyi ment, külön káldetésben Belgrádba. Urügyül „az utójék felhozni, hogy erre Oroszországnak ama szándéka adott okot, hogy Sándor király kónakázásán képviseltetni fogja magát. Csanakov Krépa TurnuSzeverinbe „utuzott, hogy ott megvárja Mihály volt metropolitát, a ki Petervárról tér hazá.

Nagy sztrájk. Berlinbe érkezett távirati jelentések szerint a vesztfáli sztrájk egyre terjed. Több, mint 30.000 munkás szüntette be a munkát. A szocialista képviselők kijelentik, hogy távol állanak a mozgalomtól. A „Moltke gróf“ nevű bányában, Gladbeck mellett tegnap vörös sztrájkosok s az sztrájkoló bányamunkások között három munkás megöltetett, öt megsebesült. — A Krupp-féle acéltövedényben a bessemeri acélsingyartás szénhiány miatt szünetel és Schalkenban is beszüntették néhány nagy gyárban a munkát.

Az „ARADI KÖZLÖNY“.

(Megjelen mindennap.)
Előfizetést felt telei.
Helyben házhoz hordva:

Egy évre . . . . . 12 frt — kr
Fél évre . . . . . 6 „ — „
Negyed évre . . . . . 3 „ — „
Egy órá . . . . . 1 „ — „

Vidékre szétküldve:
Egy évre . . . . . 14 frt — kr
Fél évre . . . . . 7 „ — „
Negyed évre . . . . . 3 „ 50 „
Egy órá . . . . . 1 „ 20 „

Felkérjük egyúttal március szon előfizetőit, kiknek előfizetése március 1-én lejárt, hogy az előfizetést mielőbb megújítsák az éves díj ellenében, nehogy a lap szétküldésében fennakadáljon be.

Az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatata.

NAPTAR.

Május 10 Péntek Római kath. naptár: Antonin. Prot. naptár: Gordian. Görög-órosz naptár: (április 28) 9 vértanú. Nap két órá 51 perccel, nyuzgók 7 óra 25 perccel.
Május 10 A szingyri bizottság ülése délután 5 órakor.
Május 10 Aradváros közigazgatási bizottságának ülése délután 4 órakor.
Május 10 Arad megye közigazgatási bizottságának ülése délután 9 órakor.
Május 10 Ujnévezetési a városban.

Május 12. Az aradi iparos ifjak egyletének májusi a csálai érdeben.
Május 12. Az aradi kereskedelmi és iparbank rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órakor.
Május 12. Az aradi első önkéntes polgári öltözködő közgyűlése a városban délután 10 órakor.
Május 18. Vasuti alisztek bája a városi öltözködőben.
Május 19. Az aradi iparos egyletének májusi a csálai érdeben.
Május 29. Esküvésztörvény tárgyalása a Kis-Gottschalk sajtóperben.
A „Közlöny“ Egyesület“ könyvtára (Szabadszög 1 sz.) a közönségnek rendelkezésére áll kedden és szombaton d. u. 3-4 órára pénteken 11-12 órára kőszit.

HIREK.

ARAD ÉS VIDÉKE.

A kereskedelmi és iparbank válságáról. Zajos, élénk lefolyású ülést tartottak tegnap délután 5 órakor ismét a kereskedelmi és iparbank részvényesei az aradi kereskedelmi és iparkamara nagytermében.

Az ülésen Müller Károly elnöklete alatt a részvényesek közül megjelentek: Avarffy Péter, Ernyci Gyula, Szentpétery Antal, Müller Gyula, Brunner C., Blau Adolf, Reisinger Zsigmond, Marosch Gyula, Klein Soma, Janesch Lipót, Révész Sándor, Steiner Mór, Domány József, Limbeck János, Scherhag Jakab, Hász Sándor, Bogdánfy Gergely, Steinitzer Pál, Tenner József, Lusztig Mór, Grünwald Ferenc, Weidenfeld István dr., Holländer Ignát, Wadoszky Gusztáv, Bing Ede, Schartner János, Nemes Zsigmond. Meg volt hiva a bank vezetői, Ausländer is, ki szintén megjelent.

Hosszu vita után az értekezlet abban állapodott meg, hogy a multkor kiküldött bizottságot ismét kiküldözzön az igazgatósággal. Elfogadják az 500 új részvény kibocsátását is, úgy hogy a mi azok közül el nem kel, az igazgatóság vegye át és fizesse be készpénzben a tartalékulapba. Ugy szintén elfogadják, hogy két-két részvény öszvevessék 150 frt névértékre.

Es értekezlet egyéb határozatait lent ismertetjük.
Az úlése lefolyásáról a következő részletes tudósításunk szól.
Mégnyitván az értekezlet, Müller Károly elnök bejelent, hogy a mult értekezletől kiküldött öt tagu bizottság megbízásában eljár, s most azért hívta össze az értekezletet, hogy az eredményt közzétesse a további teendőket felől tanácskozzanak. Jelenti még, hogy a bank vezetői, Ausländer is meghívta az értekezletre, hogy a pénzügyi ügyeiben felvilágosítást adjon.

A bizottságnak nem volt szerencséje az igazgatónál. Meghallgatták őket, de az egyezkedést az általuk kívánt módon nem hajlandók elfogadni s a megtartott igazgatósági ülés után szigorúan az általuk kibocsátott mérleghez ragaszkodtak. Azt azonban javasolták, hogy a meglévő részvényekből kettő-kettőt vonjanak össze 150 frt névértékben. Az igazgatók hajlandók 500 új részvényt kibocsátani 150 forit ér-

téssel (Közbeszélő: K ö s z ö n j u k l), a megvételnél elsősegét adnak a részvényeseknek s ha nem kelnek el, ök veszik meg, a mi a kibocsátás után is fennmarad. Más aluba nem hajlandók bele-menni. (Közbeszélő: L e s z n e k e g y e s e k e z u t a n i s m e g m a r a d n i g a z g a t ó k n a k ?) Kérdi azért az elnök, mit hajlandók ily körülmények közt tenni a részvényesek.

Avarffy Ferenc tanácsolja, hogy ha az igazgatók nem fogadják el azt, a mi a részvényesek akarnak, lépjenek arra a tételre, melyet ez esetben a törvény megenged. Mivel azonban a bank rendkívüli közgyűlése közel van e merev elhatározás későbbre hagyandó. Maradjanak meg az előbbi határozat mellett. Mondja ki az értekezlet, hogy a részvényekből átenged 2 frtot, vagyis összesen 25.000 frtot, de ez ne a fedezetre, hanem a tartalékulapra fordítsanak. A mellett minden körülmény közt csináljanak propagandát, hogy a multkor határozatot készültülése a közgyűlésen. Most tegyen le az értekezlet a törvényesé. Most 100 drb. részvényt, követeje a bank könyveinek kizárólag által leendő felvételhez, hogy kitűnjék, mi módon tnt el a 351.000 frt. az igazgatók miképen ejtették tévedése s quasi csaltak meg s közönséget. Ha a közgyűlés nem fogadják el a javaslatot, a részvényesek megtagadják a törvény által nekik adott jogokhoz s követeljük, hogy a hiányt az igazgatók megtérítsék.

Weidenfeld István dr. nem fogadja el az indítványt s annak módosított, é eddig a béke-galamb szerepében lépett fel s egyezséget akart. Nagyon fucsa, hogy az igazgatók személtára elsőnként 351.000 frtot s nem tudják megmondani, hogy ez összeg mint vasszt el. Az igazgatóságra morális felelősség nehezt s neki be kell látnia, hogy ez a sikasztás, melyet a város előrauga emberek felügyelete mellett követtek el, Aradra mily árnyékot vet. Nekik csupán a szégyenrétből is le kell mosni e foltot magukról s a városról. Azt mondják, elég áldozatot hoztak arra, hogy a bank esdöbe jusson. Nekik mindent meg kell értenie. A részvényeseknek most a harcz terére kell lépni, de ő a maga részéről áldozatot árán is elfogadja a békét; mert a per költséges és kimenetelileg esetleg kétes. A törvény 258 §-a értelmében az igazgatók mindent kárt tartoznak megtéríteni, mert a részvényesek vesztek a részvényen mint egy 120 forintot. Ha a közgyűlésen a részvényesek kisebbségben maradnak, mégis marad joguk a törvény rendelkezése szerint. A részvényesek kérhetik a vizsgálatot, ez esetben a közgyűlés felmentő határozatot nem hozhat. Indítványozza, hogy tekintélyes és sok néppel tegyenek össze 100 részvényt, azt ma deponálják s követeljük a könyvek kibocsátását vonják felelősségre az igazgatókat. Arad részvényesek, kik szavazati joggal bírnak, hassanak oda, hogy a felmentés ne adassék meg. Ha ez nem sikerül, a határozat ellen a kibocsátás akkor is ovsát emelhet. Három héz is eltarthat, míg a könyveket 8-10 évre visszamenve felvilágosítják. Ez idő alatt a részvényesek irasák saját nevére a részvényeket, hogy szavazati joghoz jussanak. Így ök képezik a többséget s öbajuknak megfelelőleg erélyesen felléphetnek (Helyeslés).

Nemes Zsigmond még tovább megy. Az igazgatók éveken át dividendákat fizetettek, deozára a 351.000 frt eltűnésűek. Ez az alap rovására történt, a mi büntető cselekmény. Ha a vizsgálat meg ejtését kéri, az igazgatók egyszerűen esdőt vagy liquidációt jelentenek be, így aztán semmit sem kapnak a részvényesek, az az eset is beállhat. Ma a részvény 75 frtot ér s ha azt akarják, hogy az érték

műv volt; vonásai azonnal visszanyerték fagyar mozdulatlanúságukat, mire a vádolt-hoz fordult:
— Adja át nekem azokat a bankjegyeket, — parancsolá.
Crochard nem mozdult, de savas arca a legnagyobb kínok fájdalma ártotta el. Es valóban, ebben a perczben nem is játszott komédiát. Elvenni tőle a három ezer frankot, a legdrágább és legvalóságos merénylet árát, azt a három ezer frankot, a miért ő a várpaddal szembeállt, ez anyai volt, mintha szívet szakították volna ki a kebléből.
Mint egy veszett eb, a mely a zsákutóba szorítva éri magát, összekuporodott és dühös tekintetű vette körül a szobában valami rést keresve talán, a hol elszökhetne, melyikre kérdése talán itt benn, melyek közül vesze magát az itt levő emberek közül.
— Azokat a bankjegyeket! . . . ismétlé a kérelmetlen bíró. Erőszakot kell tehát használnom, hogy azokat megkapjam?!.
Meggyőződve minden kísérlet hiábavalóságától és örültségétől, a nyomorult lehorogaszta fejét.
— Hisszen csak nem tudom felbontani körmeimmel a nadrágom övét, — szolt rekedt hangon. Adjának egy kést vagy egy ollót.
Ettől ugyan óvakodtak. . . . A bíró egy intésre azonban az egyik rendőr előlépett, és zsebkést véve elő, kibontotta a nadrág bélést azon a helyen, a melyet vádolt megréjt neki.
Es valóságos dühvonalág fogta el a gyilkost, mikor egy nagyon kicsinyre hajtott papírosom került felszínre.
Ez a pénz az enyém, — hörgött, — senkinek sem áll jogában, azt tőlem elvenni. . . . Gyalogzat, hogy felhasználják egy ember szerencsétlenségét, hogy kifosztassák!
Minden esetre megszokva ily jeleneteket a bíró, a helyett, hogy Crochardra hallgatott volna, óvatosan felbontotta a kis csomagot
Az egész három ezer frankos bankjegyből állott, egy teljesen zsiros és kopott le-
vélpapírosba göngyölve.
A bankjegyek semmi különösét nem nyújtottak.
(Folytatása következik.)

növeltesék s ne vesszen el, lehelyesebb még egyszer megkísérteni az alkudozást. (Helyeslés.) Aztán is meg lehet tenni azt, a mit az előtte szoltó akarnak.

Há s s Sándor helyesnek tartja Nemes véleményét me t a banknak most esetben okvetlen liquidálni kell, mivel se nem kap pénzt, se nem adhat ki. Erre nem akarja vinni a dolgot. A liquidáció eltrt 2-3 évig, míg ha a lebelvőgzés 75 frtra beáll, a bank megmarad. Azt hiszi, hogy a részvények értéke emelkedni fog. Például felhozza a lóvasú 100 frtos részvényeit, melyeket 5 frtjával vásároltak össze s melyek később 120-130 frton keltek el. Helyre kell állítani a bankot, az a fő. Az is lehet, hogy a hiány számadásai hibából következett be. (Zajos ellenmondás.) Különben is minden kérdés mellett elpohatták a pénzt. Ha a liquidálást megengedjük, magunk alatt járjuk a fat, mert egy krajczárt sem kapunk. A banknál három hivatalnok egy kére jatszott. Könyv volt elkövetni a sikasztást Hazi tolvaj bajos ellenőrizni. Ezt csak úgy tehetők volna az igazgatók, ha egész nagy okmányokkal s a tátelekkel kezökben figyelték volna a hivatalnokok háta megett.

Ausländer vezértitkár megjegyzi, hogy Avarffy igen éles bíralt a ály vette az igazgatókat, azt állítva, hogy ök a közönséget megcsalták. (Avarffy ellene mond ennek) Ezt nem hagyhatjuk érintetlenül, mivel az igazgatók neki főnökei. Másra nem is reflektál, deozára annak, hogy az általa kiderített sikasztás a bankot nagyon megingatta. A könyveket ő is átböngészte s arra a felfedezésre jutott, hogy körülbelül csak 80.000 frtot sikasztottak el, a többi ennek elpalástolására fordították, ezért nőt fel ily nagy összegre. O nem akarja belovásolni az értekezletet s azt sem banja a maga részéről, ha esdöbe kergetik is a beteg bankot: azt hiszi azonban, van ut es mód ennek megváltására s a maga részéről az egyezkedésbe szivesen fogja támogatni a részvényesek érdekeit. Kijelenti, hogy a mit az igazgatóktól kértek, ök azt a legjobbak akart mellett sem tehetik meg, deozára annak, hogy azok szintén a bank fenntartását óhajtják.

Avarffy Ausländer előadásaival szemben a kritikájára előbbi nyilatkozatával. Azt fenntartja, hogy az igazgatók csak ugyan tővedésbe ejtették a közönséget, nem a maguk előnyére, hasznára ugyan, de az az kellő felügyeletet nem gyakoroltak, ha csak üzleti vesztést forogva fenntal pot emelve az igazgatók előtt, de arról itt szó sincs.

Bogdánfy Gergely helyesnek tartja Weidenfeld és Avarffy nézetét, mert miatt felelősségre vonják az igazgatóságot. Haem ezt most erősen hangsúlyozni időelőtinek tartja s akkor óhajtja felhasználni, ha a doloz lebonyolítására más expedienst nem lesz. Azt hiszi, itt fog találni az értekezlet s a bank fennáll, a részvényesek pedig a maga természetes módján pénzközhöz jutnak. Óhajtja, hogy ha az 500 részvény nem kel el, azok értéket az igazgatók készpénzben befizessék. Fogadja el az értekezlet a 75 frtos lebelvőgzést is, ezt azonban ne engedjék a hiány fedezésére. (Közbeszélő: Igen, ha ebbe az igazgatók beleegyeznek!)

Há s s Sándor előadja, hogy a mint ő informálva van az igazgatóság hajlandó a tartalékulapra a sajátjából még 25.000 frtot felvenni. Kulde ki a multkor bizottságot még egyszer alkudozni az értekezlet s ha az egyezkedés megtörténik, a bank nem vacillál tovább.
Weidenfeld attól fél, hogy ha a részvényesek megadják a felmentvényt, az igazgatók néhány hó múlva betegség ürügye alatt leköszönnek s akkor kin követeljük a pénzt? Azért óhajtja a 100 részvényt most letételni, mert így a fegyver a részvényesek kezében marad s azzal a határozat mindig megtámadhatná. Hász szavaira megjegyezi, hogy az igazgatók mért nem alkalmazták még egy negyedik hivatalnokot, ki az előbbi hármat ellenőrizte volna. Más kötelesség is vár az igazgatókra, mint a tantemet felvenni. Indítványozza, hogy a deponálás iránt szombaton tegyék meg a lépéseket, nehogy vasárnap kijátszsa őket a közgyűlés. Ha hadiában állnak is a részvényesek az igazgatókkal, a liquidáció még nem következés. Külde ki a bizottságot méltányos alapon egykedni, de ha az elővizsgálatot elmulasztják, a részvényesek saját érdekeket veszélyeztetik.
Domány József azt hiszi, hogy a ki egyezkedés már ma végbement, mert az igazgatók a morális felelősséget letélték.
Wadoszky Weidenfeld indítványa értelmében emel szolt.
Erre Müller Károly öszvegezte a tárgyalások eredményét, mire meg Ausländer kijelentette, hogy az igazgatóságnak 23.000 forintja van egyúttal a kiegyezés kérésztől vitelére. Az érdekeltek ne ragaszkodjanak egy a 25.000 frthoz s akkor a doloz simán lebonyolítható. A mi aztán az elsőkasztott pénzből megtérítették, azt az igazgatóság szintén a tartalékulapra fordítja.
Rövid vita után abban állapodott meg az értekezlet, hogy a multkor alkudozó bizottságot ismét kiküldi, hogy a megbízatásában még a megjárjon. Azt a tervet adják elő, hogy a meglévő 23000 frt meg a tartalékulaphoz csatoltassák. Az 500 új részvény kibocsátásába bele megy, de ha első sorban a részvényesek s a közönség nem veszi meg azokat mind, az igazgatók az el nem készpénzben fizetésük be a tartalékulapba a 150 frt névértékét. Ma délután 5 órakor a részvényesek ismét ülést tartanak s az a további teendők felett határoznak.
Ezzel az ülés véget ért.

Az aranyos klikk.

(Gaboriau regénye.)
— Az „Aradi Közlöny“ számára franczából fordította: —
W. Ph.
XV.
(113. folytatás.)

— Mindegy! . . . felett dőlőfs hangon. — mégis csak sok az, hogy egy becsületes embert valami büntetelt vádolják, mert a hangja egy gasztrikának a hangjához hasonlít.
A bíró szeliden megrázta a fejét.
— Azt állítja ön, Crochard, hogy becsületes ember, — szolt.
— Hogyana, ha ezt állítom-e! . . . Hozassák ide a főtökeimet. . . .
— Az szedségetem. . . Ismerem az ön multját az első csalása óta, a mi négy hónap történt hajtott be önnek, egészen a betöréssel párosult lopásig, melyért ön kényszer munkára ítélték, mikor még az ezrednél szolgált.

Mély megdöbbenés tükrözött vissza a Crochard vonásaiban, de nem volt az az ember, a ki vita nélkül átengedett volna a játszmát, melynek betéte a feje volt.
— Nos hát, bíró ur, ön téved, — szolt hiden. . . . Igaz, ugyan, hogy tíz esztendőre voltam elítélve, mikor gyalogos voltam, de csak azért, mert egy feljavulást megütöttem, a ki igazságtalanul büntetett meg.
— Ön hazudik. . . eszedének egy régi katonája, a ki Saigonban van állomásban be fogja önnek bizonyítani. . . .
A vádolt most először láthatólag zavarba.

Felzárta látta egysejre jött multját, azt a multat, melyet ismeretlennek vagy elfelejtettnek vélt és tudta, mily nyomatókos lesz az igazságszolgáltatás mérlegében egy olyan mult, mint az övé. . . .
Ekkor megváltoztatta taktikáját és édeskes alázatosságot szinlelte, mondá:
— Az ember elkövethezt valami hibát, a nélkül, hogy azért képes volna, egy embert megölni.
— Es nem az ön esete! . . .
— Ah! bíró ur, hát lebesédes csak ilyesmit mondani is! . . . En a ki még egy égynek sem tudék tájédat okozni. . . .

Szerencsétlen puskalóv! . . . Szerencsétlen egy ember vagyok!
A bíró undorral szemlélte egy ideig a vádoltat.
— Kímélje meg magát hasztalan tagadásoktól, — szolt hevesen A törvény mindent tud, a mit tudnia érdekében áll. . . . Az a lövés a vadzat alkalmával már az ön harmadik gyilkossági merénylete volt. . . .
Crochard egy lépéssel hátrált és savószintűvé vált. Mindazonáltal volt még elég ereje, hogy elfojtott hangon válaszoljon.
— Ez valótlanság!
A bíró azonban sokkal több bizonyítékot tartott kezei közt, hogy sem hosszabbítani hajtta volna a vallást.
— Hát ki hajtott utóközben egy nagy görgőtököt Champeoy hadnagyr ur fejére? Ne tagadja. . . . A kivándorló, ki ön mellett volt, és a ki látta önt, a ki ön kérvényt a titoktartásra, beszélt. . . . Akarja ön, hogy előhívassam? . . .

Crochard még egyszer felnyitotta száját, hogy ártatlanságát bizonygassa, de nem volt képes, még egy hangot sem adni magából. . . . Le volt sújtva, megsemmisítve; reszkett minden tagjában és fogai vaczogtak. . . . Egy pillanat alatt arcvonásai eltorzultak, mint a halálaitéit a vérsáp látára. . . . Meglehet, hogy visszavonhatatlanul elveszve érezvén magát, miután egy látványra támadt a komor gépről. . . .
— Higgyen nekem, — uszoló a bíró — ne ragaszkodjék oly macakul egy lehetetlen rendszerhez, mondja meg a valót.
A nyomorult még egy percig habozott. . . . Azután nem látva maga előtt más ötvösséget, mit a bírók elűzését, oly nehezen ereszkedett térdére, hogy a padozat csak úgy rengett.
— Szerencsétlen emb r vagyok! — dadogá.

A doktor, Dau is és Lefloah egyszerre kiáltottak fel bámulatukban.
A bíró a maga részéről nem volt meglepetve egy csapet sem. Előre tudta, hogy ez az első diadal nem kerül sok fáradságba és hogy nehéz az lesz, hogy a gyilkost büntetésnek megnevezésé bírja.
Eszért nem is engedett neki időt, hogy magához térjen.
— Most — folytatá, — mi oka volt,

ennyire felbőszülni Champeoy hadnagyr ellen? . . .
A vádolt félig felegyenesedett és erőt véve magán, dadogva felelt:
— Gyűlöletem, utazás közben azzal fejegetett, hogy vasra veret. . . .
— Ez az ember hazudik, vágott közbe Dani.
— Hallja ön! . . . szolt a bíró. Lásunk, hát ön határozottan nem akarja megmondani az igazságot. . . . Jól van; majd megmondom én önnek. Ön meg van fizetve Champeoy haláláért és ön meg akarta nyerni az egész öszveget. . . . Ön előre kiapott egy bizonyos öszveget és a gyilkosság után nagyobb utalványoztak volna.
— Esküszöm bíró ur. . . .
— Ne esküdjen. Az öszveg, melyet ön birtokában van és melynek eredményét ön nem tudja felvilágosítást adni, elvitatlan bizonyítja.
— Fájdalom semmivel sem bírok. . . . Tudakozóják, keresztényen bíró ur. . . .
A vizsgálóbíró közönsös alarca alatt bizonyos felindulást lehetett észlelni. Elérkezett a peroz, a midőn a döntő csapást kellett mérnie és így megbírálni vizsgálati rendszerének értékét.
A helyett tábát, hogy a vádoltnak válaszolna a rendőrökhez fordult, a kik őt elővezették!
— Önök a mellékszobába fogják vezetni a vádoltat, — szolt ezekhez. . . .
Le fogják őt vetköztetni és lelkiismeretesen fogják megvizsálni ruháit, hogy meggyőződjenek arról, hogy nincs-e a béléseben valami elrejtve.
A rendőrök már készütek, ezen parancsot telje iteni, de a gyilkos egy ugrással a talpau ternet és a visszafojtott düh hangján kiáltott:
— Szükségtelen, három darab ezer frankos bankjegy van bevarva a nadrágom övében.
Ez alkalmával e büzkéség teljesen legyőzte a vizsgálóbíró rendíthetetlen hidegvértségét. A megelőleges felkiáltása hangzott el ajkairól és nem tarthatta vissza magát, hogy Danira és a sebéssre oly diadalmat tekintetét ne vessen, mely világosan azt jelenté:
— Nos. . . . mit mondtam önöknek? . . .
Tény, hogy az egész dolog egy percz

József főherceg június hó 7-én 8 óra 27 perczkor külvontal Szajolon át Debreczen felől aradmegyei birtokára, kiscsendi uradalmába érkezik s ott hosszabb időt tölt. Kisértevényben lesz N y á r y, a főherceg fővármestere, egy főparancsnok segédtséget s egy parancsotviszt.

Zala György a 13 aradi vértanú szobrának tervezője és mintázója tegnap reggel utazott el Aradról h a szoborbi-zottság ülésén résztvevő s meghallgatta a városi közgyűlést, a melyen a leleplezés tünemény elhalasztása szintén szóba került. A művész Szegedre ment, melyet megtekinteni akar s onnét Budapestre utazik. Mint értesítünk, elutazása előtt felkereste S a l a c z Gyula polgármestert s megígérte neki, hogy ha bír a köztörvényhatósági bizottság is beleegyezett a leleplezési ünnepély elhalasztásába, ő minden erejével oda fog hatni, hogy a szobor még e z é v b e n teljesen készen kerüljön ki T u r b a i n érc öntődjéből s esetleg az idei évfordulón meg lehessen tartani a leleplezést. Ez természetesen még nem vehető konkrét dolognak, de ha Zala csakugyan beváltja azt, a mit utólag ígért, megtörténhetik, hogy ez évi október hó 6-án végbemegy a leleplezés. Erre vonatkozólag Zala értesítést fog küldeni a városi közgyűlésnek. A művész azt állítja, hogy ha augusztus végéig a „Hungária“ falak kifogástalan minőségben kikerül az öntődjéből, a még hátralevő érmeket és színterakt gyorsan elkészítheti s a leleplezés most megtörténhetik, ha a város is akarja. Ez esetben Turbinek ő maga lefuzti az általa kívánt 2500 frt pótdíjat. Hogy ha a terv esetleg megvalósul s a város közönsége is belemegy abba, hogy a leleplezést megtartsa a negyvenedik évfordulón. Azt hiszik a város nem fogadja el a művésztől az áldozatot s maga kifizeti a 2500 frtot, annál is inkább, mert Zala a szobor falakját minden díj nélkül készíti el.

A szinügyi bizottság ma, pénteken délután 5 órakor ismét összejött, hogy M o s o n y i Károlynak, a volt aradi direktornak, kivel nemcsak a város közönsége, hanem maga a szinügyi bizottság is torkig jöjjék, megadja formailag is a kegyelemdíjra. Ideje is már, hogy a szinügyi bizottság lezámoljon ezzel az urral, a ki tönkretette az aradi szinügyet s a közönséget egészen elidegenítette a színházról. A bizottság ma azt a kérdést fogja tárgyalni, hogy felbontsa-e a Mosonyival három évre kötött szerződést, melyet a direktor — mint lapunk második cikkében bebizonyított — egyáltalán nem tartott be. Hisztik, hogy a szerződést felbontják, ha ugyan szükség lesz még erre a Budapestről vett s tegnap közreadott azur hírtől után, hogy Mosonyinak a szinigazgatói engedély elnyerése iránt beadott kérvényét a sziniszegyesület központi tanácsa elutasította. Azt a geoffelést, melyet Mosonyi fényes direktori pályája alatt végbevitt, a kormánytanács sem törtheti tovább s Aradnak minden színházlátogató emberre igaz szívből fakadó örömmel üdvözlöi e rég lesett határozatot. Figyelmeztetjük a szinügyi bizottság tagjait, hogy lehetőleg teljes számban jöjenek össze a mai déle, hogy minál fényesebb legyen — a Mosonyi temetése.

Közgazgatási bizottsági ülések. Aradmegye és Aradvárosi közgazgatási bizottságai ma pénteken tartják meg május havi rendes üléseiket. A megyénép délelőtt 9, a városnép pedig délután 4 órakor kezdődik a tárgyalás. Mindkét helyen érdekes dolgok kerülnek elő s így az ülésekre mi is felhívjuk a köztörvényhatósági bizottság tagjainak figyelmét.

A sorozás ma, pénteken, Aradon megkezdődik. Első nap az első korosztálybeli újonczokat vizsgálja meg a sorozó bizottság, melynek polgári elnöke S a l a c z Gyula polgármester, katonai elnöke pedig H a l a v a n y a őrnagy. A győngyölet jele már tegnap mutatkozott a városban. Estefelé összeültek a felbontásról kapu legények ödöngtek a főtéren s futták tle töddével az alkalmi nótákat. A rendőrség sem igen háborgatta őket valami nagyon a mulatozásban, mert a három esztendői önkénytelen szolgáltra való kiállítás őai azokak szerint ezzel a privilegiummal van felruházva.

Az aradi kereskedelmi és iparbank részvényesei ma, pénteken délután 5 órakor a kereskedelmi és iparkamara helyiségében fontos értekezletet tartanak, melyre a részvényesek figyelmeztetést is felhívjuk. — A májusi előléptésekhez. O Felső és király K o p a l Vimos 2. huszárezredbeli II. oszt. századosát I. oszt. századosá léptette elő. Ismerőseink közül még lovag B a g e n s z k y Stanisző 14 huszárezredbeli hadnagyot főhadnaggyá léptette elő a király.

A Maros Arad alatt tegnap reggel 6 órakor a 0 pont felett 1-17 méterre állott. A vízvisz a déli 12 órakor 1-15 méterre apadt le.

Statistika egy járványról. A kanyaróról, mely Aradon még mindig pusztít, érdekes adatok fekszenek előtünk. Február hó 23-tól, hogy a kanyaró járványosan fel lépett, tegnapig 196 betegedési eset fordult elő. A betegek közül 115 felgyógyult, 7

meghalt, 74 pedig további gyógykezelés alatt áll. Ezek állapota is már javulóban van, úgy, hogy nemsokára teljesen felépülnek.

Ormos Zsigmond temesmegyei főispán felmentését és M o l n á r Viktornak helyébe való kinevezését közli a hivatalos „Budapesti Közlöny“ tegnapi száma. Hábr máj hónapok óta ismeretes volt O r m o s Zsigmond lemondása és a mult hét óta az is, hogy M o l n á r Viktor országgyűlési képviselő lesz utóda, — mint temesvári levelezőnk írja, a hír mégis negy szegszóit kellett Temesváron, — s általános volt az öröm a felett, hogy a király O Felsőleg legfelsőbb elismerésének kifejezésével jutalmazta az állásait megvaló főispánt és hogy M o l n á r Viktort tette utódjává, kit finom tapintata, széleskörű ismeretrel és szép tehetséggel méltóvá tesznek arra, hogy elfoglalja a temesi grófok székét. T e l b e i s z Károly dr. polgármester a miniszteri leirat vétele utánazonnal városi rendkívüli közgyűlést hívott egybe, mely tegnap, esztörtökön délelőtt 10 órakor tartott meg. A közgyűlésen kihirdették a legfelsőbb elhalasztást és bucsut vettek a nyugalomba menő főispántól. Molnár Viktor hallomás szerint a legközelebbi napokban Temesvárra megy. Ünnepeles fogadására már megtették az előkészületeket.

A monyászi fűrdő, Aradmegyeinek e kellemes üdülőhelye O r m o s Péter alispán kezdeményezésére folytat nagy átalakításon megy keresztül. Furak, faragkak benne s mintegy harmincz munkás dolgozik a reperációkon. Az egész fűrdő átalakítják. Uj zuhonyokat készítenek, új padlózatot s minden tekintetben kicsinosítják a fűrdőt. Az átalakítással a napokban készen lesznek s a fűrdőt legközelebb megnyitják. A vendéglős ugyanaz marad benne, a ki tavaly volt s a kivel a fűrdőző közönség teljesen meg van elégedve.

Marosból kifogott holttestben M a r g u l e s z k Bernát aradi harisnyakötőt ismerte fel a rendőrség. A holttestet, melyet szerdán délután fogtak ki a S p i t z - g y á r közelében, elszállították az alsó temető halottas házába. Marguleszk 38 éves volt Körhálból két hét óta eltűnt családja köréből, azóta hiába keresték nem tudtak nyomába jönni sehol, míg végre a Maros, melyben a szerencsétlen belelőtte magát, kivette az áldozatot. Allítólag győgyitalan betegség kinozta s ez kergette bele a haláiba.

Iskolai ünnepélyt rendez az aradi kir. főgymnázium és állami főreáliskola ifjusága május hó 12-én, d. c. 10 órakor a lyceum dísztermében. Az érdekes ünnepély műsora a következő: 1. Zsaskovszki: Vig dalra fel. Vegyes kar. 2. Petőfi: A rab. Szavajla C z é d l y K. VII. g. o. tanuló. 3. Reinhold: Impromptu (Cis-moll). Zongorán előadja R e b h a n n A. V. g. o. tanuló. 4. Magyar népdalok. Vegyes kar. 5. Arany: Rachel siralma. Szavajla I r i t z M. VII. g. o. tanuló. 6. Donizetti: Borgia Lukrecziából, egyveleg. Vonóhangszerekre fuvalára és harmoniumra. H. Petőfi, Almodán szepet. . . Szavajla H. i n d y Atila VII. g. o. tanuló. 8. Kreutzer: Ima, a granadai ejjeli szállásból. Vegyes kar, magánrészek és összes. Zongora és harmonium kísérettel. 9. Arany: Pázmán lovag. Szavajla K e r t e s z M. VIII. g. o. tanuló. 10. Magyar népdalok, Hegedűn játsza H o l t z e r L. zongorán kíséri P r o h á s z k a L. VII. g. o. tanuló. 11. Petőfi: A ledől szobor. Szavajla N a g y S. VIII. g. o. tanuló. 12. B e c k e r: Induló. Főfőkar. zenekísérettel. Mivel ez ünnepélyre, névre szóló meghívókat nem küldött szét a t. szülőket és t. z. érdeklődő közönséget ezen az uton hívja meg az ifjuság.

Születtek, meghaltak. Népességési szempontból Aradon a mult hét szokatlanul rossz volt. Az elhaltak száma csaknem megkétszerezte a születetét. Születet ugyanis t i z e h a t c s e s e s e n d (8 fiu és 8 lány gyermek), elhalt h u s z o n h á r o m egyén (14 fi, 9 nőnemű) A születések évi arányszámá 19'8, a halálozásoké 30'4 pro mille.

A 33. hadkiegészítő-parancsnokság részéről Temesmegye területén M a r g i n e a n u Ignacz százados és B u r d e a Demeter hadnagy fognak közreműködni az idei sorozásoknál.

Az öngyilkos Ormay Lajos tanár, ki Budapestben agyonlőtte magát s hátrahagyott levelében azt írta, hogy Aradra való: ha nem is aradi volt de aradmegyei igen. A hegyalján Paulison születte s fia volt a megyesége. te ismert O r m a y Adólf kir. kincstári mérnöknek A végzetes eset az egész megyében nagy részvételt keltett, mert ismerték sokan az öngyilkost is, mint szép tehetségt, munkás, képzett embert.

Táncmulatság Világoson. A Világosi önk. tüzoltó egytel május 16-án a nagy vendéglő dísztermében, az aradi első zenekar közreműködésével zártkörű táncszalag mat rendez. Belépődíj: Csallád-egy 2 frt. Személylegy 1 frt. A tiszta jóvedelmet saját alap tőkéjének gyarapítására fordítják. Fellépőtelések köszönettel fogadtatnak s hirlapig nyugtáztatnak. Kezdeté esti 8 órakor.

Gazdát cserél a földéri M i h a l y József féle czukráz. Az eddigi tulajdonos megváltik édes mesterségétől s üzletét V a r g a Nagy András félegyházi kollégájának adja át.

A közönségi fuiskola mára hirdetet májálisa bizonytalan időre elhalasztott, mivel a nagy orődben még nagy a sár, az ut is nagyon rossz.

A filloxera a torontálmezei Petrovosszeli közönség szőlőiben fölépített. A földmivelési miniszter a közönség határára néve a zárlatot elrendelte.

Gyászrovat. A következő gyászjelentést vették: Özv. Ház Sámuelné szül. Barcs Anna, szülőli Barcs János és neje, Hajdu Anna, testvérei János, Ferencz, Róza férje Eberhardt János — és Károly, továbbá öpösa és anyósa id. Ház Sámuel és

neje Munkácsy Zsófia, sógor és sógoróni Ház Imre és neje Pikó Piroška, gyermekük Imre, Ház M. riska, férje Vas Gusztáv, és Ház Ferencz, egy számos más rokon, ösmerősa és jóbarátai nevében is tájédalmas szívvél tudatják a felejtethető férj, gyermek, testvér, vő, sógor, nagybánya, rokon, és barátainak H á z y S á m u e l, vasuti tisztviselőnek. 1889 évi május hó 3-án, életének 27-ik és boldog házasságának 5-ik évében Karlsruhadban törtétt gyszós elhunyt. A megboldogult drága halott hit tetelei május hó 9-án, délután 6 órakor fognak a felsőtemető halottas házából a református egyház szertartásai szerint a helybeli községerkerben örök nyugalomra tetetni. Nyugodjék békében! Arad, 1889. május 9.

Szükevény asztalosinas. Atirt az aradi rendőrség a szegedidőz, hogy egy főispán megszökött 13-éves asztalosinas iránt viseltessenek egy kis figyelemet. Az itas neve M a l i n k é Ferencz szőke, halavány fiu; korához képest jól ki van fejlődve.

Elvesztett gyűrű. Egy gyémánt kőves 200 frt értékű arany gyűrű elveszett. A becsületes megtaláló 20 frt jutalomban részesül a rendőrségnél.

Színház.

Hogyi Aranka fellépteire a műsor következőképp lett megállapítva: Szombaton „Ü d v á s k e s e“, melyben a művésznő Bettintát játsza. Vasárnap egy nepszinná szerepben mutatja be magát: „A z á r e n d á s s z i d ó“-ban. Hétfőn a „C z i g a n y b á r r ó“-ban Safit játsza. Kedden bucsu fellépte s jutalmjátékaul: „L i l i“ adatik. A művésznő ma délután érkezik Aradra.

KOZGAZDASÁG.

A vetések.

A földmivélségtgyi miniszteriumhoz április hó 30-tól május hó 6-ig bezárólag beérkezett jelentésekből a v e t e s e k á l l á s á r ó l a következőket közölhetjük:

B u z a. A Duna balpartján kielégítően áll. A korai őszi vetés jól telett; a késői a hidegtől megritkult, a beállott enyhébb idő folytán azonban már is javul. A Duna jobb partján a korán vetett őszi és meleg napos időjárás és langyos esőzések folytán jól fejlődnek s szépen bősodnak; Szalabn néhol oly buján nőttek, hogy sarlózni kell. A későiek ritkák s nehezen bokrosodnak, Veszprém-megyében helyenként rovarok okoztak kárt bennük. A tavasziak jól fejlődnek. — A Duna-Tisza közén a korai vetések általában jól állanak, különösen Bács- és Pest-megyék egy részében, a későbbiek nagyobbára ritkák és gyűszűk. Jász-Nagykun-Szolnok-megyében a drótféreg pusztítja. A tavaszi buza Jász-Nagykun-Szolnok- és Heves-megyék kivételével hol a föld nagyon megkérgesedett s így gyarapodni nem képes, kielégítően áll. A Tisza jobbpartján helylyel-közel ritka, sárgás és gyenge ugyan, de ennek dacára a korai kielégítőnek mondható; a későbbben vetett gyengébb, különösen Ung-megyében; Abauj-Torna és Ung-megyében több helyen ki is szántóitak. — A Tisza bal partján a legutóbbi száraz, tul meleg idő kárára volt a vetéseknél, így a buzáknak is, a gyengébb késői vetések nem javulhattak, a korai vetések pedig nem bokrosodhattak. Sok kárt szenvedtek azon vetések, melyekben a víz hosszabb ideig állott; a drótféreg helyenként pusztított, különösen Bihar-, Hajdu-, Szilág- és Békés-megyék egyes helyein. A Tisza, Maros szögén kielégítő ugyan, de helyenként gazos és a drótféreg pusztítása következtében, ritkul, itt-ott már ki is kellett szántani; mindentit szárb- idült. — Az erdélyi megyékben az őszi buzavetések általában ritkák, gyomosak, a hosszás esőzést követő szeles időjárás miatt a talaj megkérgesedett s benne az elgyengült gabonavetések napról-napra rtkulnak; Kolozs-, Maros-Torda-, Szolnok-Doboka- és Szabemegye némely vidékein az egerek által okozott károk nagyon aggasztják a gazdaközönséget.

R o z s. A Duna balpartján jóllehet növesében megritkult, általában jónak mondható, a Duna jobbpartján ritka és alacsony növény, nehezen fejlődik, Zalában a korai rossz helyenként már kalászt hánnya, a tavaszi szépen kelt, a Duna-Tisza közén a korai át'ag jól áll, többnyire ritka ugyan de erőteljes, néhol szárb- idült, a tavaszi — kivevő egyes helyeket — jól gyarapodik, a Tisza jobbpartján meglehetősen fejlődik, itt-ott gyenge és a szárazságot s nyhi a Tisza balpartján Bihar-, Hajdu- és Szilág- részben kielégítő, részben rossz. ritka és foltos, nagyon gyenge termést ígér, a Tisza-Maros szögén egy e tavaszi, mint az őszi bokrosodik s szárb- idült, az erdélyi megyékben általában erőteljesebb, mint a buza, s jó középszerű termést ígér.

A r p s. A Duna bal partján részben még vetetlen, a korábbi vetés szépen mutatkozik. Nyírtamegyében a vág-selleyi járásban a oserebogár álcaja pusztítja, a Duna jobb partján egyenletesen kelt, üde színt s jól fejlődik, a Duna-Tisza kizén a rozsnál jóval gyengébb, több helyütt ritka és foltos, de a mostani a kedvező időjárás folytán javulhat, a tavaszi át'ag kedvező, Tisza jobb partján a tavaszi még vetik Zemplén, Ung- és Szepes-megyékben; az őszi, ugyintzint a korábban vetett tavaszi kielégítően áll, a Tisza balpartján Békés-, Bihar-, Hajdu- és Szabolcs-megyékben a korábbi tavaszi árpa meglehetősen áll; Szatmárban az őszi árpaiban a tavaszi big- időjárás sok kárt okozott, a Tisza-Maros szögén az őszi, esekely kivétellel jól, sőt Arad-, Temes- és Csanád némely vidékein kitűnően áll, a tavaszi árpa jól gyar-

apodik. Az erdélyi megyékben többnyir most kel, elég szépen mutatkozik. Z a b. A Duna balpartján néhol most vetik. A korábban kelt vetés szép zöld. A Duna jobbpartján jól kelt. de helyenként a nedves talaj miatt még nem lehetett elvetni. A Duna-Tisza közén egészben véve szép, itt-ott azonban növesében lassan halad. A Tisza jobbpartján a kikelt gyarapodik; a szárazság nagyon hátráltatja a vetést, a Tisza balpartján nagyobbabrést kelt, Bihar- és Hajdu-megyében szépen fejlődik, másutt visszamaradt. A Tisza-Maros szögén mindentit kikelt, üde, zöld színt, Torontalban azonban ritka. Az erdélyi megyékben csak most vetik; kikelt zab még nem is látható.

R e p c z e. A Duna bal partján a tél folyamán megritkult, helyenként teljesen ki is veszett; azonban a mi megmaradt, igen szépen fejlődik. Pozsony-vármegyében fereget rontja. A Duna jobb partján helyenként megritkult, fejlődésében hátramaradt, általában silány. Komárom-, Mosony-, Somogy-, Tolna- és Veszprém-vármegyékben néhol rovar okozott kárt. A Duna-Tisza közén virágzásban áll Bács-Bodrogvármegye szabályi járásában jó; ellenben másutt kevés reményre jogosít. A Tisza jobb partján nagyobbára kiveszett, ki szántóitak, a megmaradt és meghagyott kőzt is sok a gyenge. A Tisza balpartján nagyon gyenge termésre nyujt kilátást; soktele kiszántóitak. A Tisza-Maros szögén ritka és gyenge ugyan, de általában véve kielégítően fejlődik, sőt ott már virágzik is. Arad-vármegyében helyenként a földi bolha pusztítja; de az eddigi kár jelen tételen.

G a z d a s á g i m u n k á l a t o k. A Duna balpartján még nincs befejezve, kerti munka, tengeri- és burgonyatetés, répavetés folyamatosan vannak. A Duna jobb partján a burgonyatetés befejezött, a tengerivetés most eszközöltetik. A Duna-Tisza közén kapás- és kerti növények ültetése és vetése majd mindentit befejezéséhez közeledik. A korábban ültetett burgonya és vetett répa most kel. Dohánypalánták Jász-Nagykun-Szolnok-vármegyékben kifogástalanok, helyenként már ültetik. A Tisza jobb partján a burgonyatetés és kukoricatetés, valamint a kerti és répavetés ültetés általában még mindentit folyamatban van, mivel a szárazság nagyon megkeményítette a talajt. A Tisza balpartján a tengeri és burgonya ültetés és kukoricatetés, valamint a kerti és répavetés ültetés általában még mindentit folyamatban van, mivel a szárazság nagyon megkeményítette a talajt. A Tisza balpartján a tengeri és burgonya ültetés és kukoricatetés, valamint a kerti és répavetés ültetés általában még mindentit folyamatban van, mivel a szárazság nagyon megkeményítette a talajt. A Tisza balpartján a tengeri és burgonya ültetés és kukoricatetés, valamint a kerti és répavetés ültetés általában még mindentit folyamatban van, mivel a szárazság nagyon megkeményítette a talajt.

T a k a r m á n y. A Duna balpartján a lőhere és luzerna jól gyarapodik; a réteken a fű jól nő, legelő már bőven van, legtöbb helyen azonban még gyenge. Takarmányhiány különösen Trencsén-vármegyében folyton tart, a Duna jobb partján luzerna és lőherek jól állanak, rét és legelő szépen fejlődik, a Duna-Tisza közén a mesterséges és természetes kaszáló általában jó s bő termésre mutat; legelő Jász-Nagykun-Szolnok-vármegye kivételével elegendő mutatkozik. A Tisza jobbpartján a lőhere és luzerna sok helyt gyenge, itt-ott kétéves lőhere ki is fagyott; de többnyire kielégítően állnak s pár hét múlva kaszálhatók lesznek. Rét és legelő szépen hajt. Takarmányról még mindig panaszkodnak, a Tisza balpartján nagy a takarmány hiány, a mit egyes vármegyékben söld luzernával igyekeznek megszüntetni; a lőhere és luzerna Békés- és Bihar-vármegyékben igen jó hozamot ígér, Szabolcs, Szatmár- és Hajdu-vármegyékben azonban csak lassan fejlődik. Békés-vármegyékben a korán vetett csalamádé es bútkönyv széken kikelt. A legelők. Magyar helyeket kivéve, meglehetősen. A Tisza-Maros szögén a lőherek és luzernások kedvezően fejlődtek, jó termést fognak adni. — Legelőn és réten a fű jól gyarapodik. Az erdélyi vármegyékben száraz takarmány egyáltalában véve kevés van; mesterséges takarmányban nincs hiány, sőt Hunyad-vármegyében bővebben vannak; a réfitűvek ellenben nehezen nőnek s a marhák nem adnak elég táplálékot.

S z ö l ő é s g y ű m ő l e s. A Duna balpartján a szőlő első kapálása részben megtörtént. Gyümölcsfák szépen mutatnak és telve vannak virággal. A hernyók és oserebogarak sok helyen kezdenek pusztítani. A Duna jobb partján s a Duna-Tisza közén a szőlő szépen hajt, gyümölcsfák telve vannak virágokkal; épp úgy a Tisza jobb- és balpartján, az utóbbi vidéken a szőlő metésze nagyrészt befejezött; a gyümölcsfák jó terméshez nyujtanak reményt. Az erdélyi vármegyékben a szőlők jól fejlődnek. A gyümölcsfák még eddigi ritkán tapasztalt virágbőséget mutatnak, kivéve néhol a csonatármeteket, melyeken a mult erős tél következményei most mutatkoznak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A magyar-francia biztosító-társaság válsága. A magyar-francia biztosító helyzete most a közgyűlés után is élénk megbeszélés tárgyát képezi a fővárosi sajtóban. Hogy a társaság állása mennyire válságos, bizonyítja az „Egyetértés“ következő közleménye:

A magyar-francia biztosító részvénytársaság budapesti és bécsi házait máj. 3-án, tehát három nappal a közgyűlés előtt 1,150 000 forinttal terhelte meg Ugyanaz Budapest fővárosi részének telekkönyvében 613. betétszám 1. sorozám és 614 helyrajzi szám alatt betáblázott Kis hid és Deák Ferencc-utczákban levő és a magyar-francia biztosító részvénytársaság tulajdonát képező ház, melynek vételára 500,000 forint volt, mint följelző és a 739 betétszám 1. sorozám és 743 helyrajzi szám alatt betáblázott Eötvös-tér, Ferencz József rakpart és Mária Valéria utca sarkán levő

ház, melynek vételára 490,000 forint volt, mint mellékjelző Budapest 1889. évi május hó 3-án felvett közgyűzői okiratban foglalt biztosítási okirat alapján a zalójog egy millió öszszvezer forint hitelre, ennek 6 százalékos kamatai és tizenöt ezer forint költséggelány orcsjog s ingatlanokra és azok bérjévedelmeire bekebelezetik. Az a közgyűzői okirat, melynek alapján a bekebelezés történt, szintén május 3-án mutatott be 4186. sz. a a telekkönyvi hatóságának Tohá három nappal a közgyűlés előtt újabb adósságot csinált a magyar-francia, de a közgyűlésnek ezt nem tartotta szükségesnek bejelenteni, sőt ellenkezőleg a közgyűlést vezető elnök még azzal a kijelentéssel rekesztette be a közgyűlést, hogy senkinek se joga, se oka nincs arra, hogy a társaság tennáljáról, életképességéről kedvezőtlenül nyilatkozzon. A társaság helyzetét és viszonyait megbírálni a független sajtónak nemcsak joga, de kötelessége is, hogy ez a bíralt kedvezőtlen, annak oka egyedül az eddigi vezetőknek köszönhető. De hogy okunk van is a társaság, életképességéről kedvezőtlenül nyilatkozni a most felderített dolog, de a inérleg is bizonyítja. A társaság felügyelő bizottságának jelentése és e jelzőleg-megterheltes alapján most már megközelítőleg hű képet lehet adni a magyar-francia vagyoni állapotáról és ez a következő volna: A mérleg szerint volt az eredetileg befizetett részvénytőke az agio-tartalékkal és az alapszabályszertint tartaléktőkével együtt 5,466,797-44 frt. A felügyelő bizottság által helyesbített veszteség 2,648,751-99 frt. volt a jelzőleg-megterhelés tesz 1,150,000 frtot; a felügyelő bizottság jelentése szerint a künnlevésékből még szükségesképen levonandó 340000 frt és még más, esetleges hiányok fedezése czéljából a 399,39620 frt tartalék kétes követelésekre fordítandó, Ugyanazok a felügyelő bizottság jelentése szerint a Phönix-részvényekből és a társaság házaiból leírások volnának eszköz- lendők. Mintán a társaság birtokában 1900 Phönix-részvény van, melyek 850 frtjával szerepelnek a mérlegben, e ezimből is legalább 950000 frtot, vagy s részvényenkint 500 frtot kellene leírni, hogy valahogy megközelítsük a realizál ató értéket. A társaság házaiból, ha csak 10százalékot írunk le, ez is 16074952 frtot tenne ki, de a valódi értékűnél még mindig sokkal magasabbban szerepelnek a mérlegben. Végül a tüzbiztosítási díjtartalékról már több ízben bebizonyítottuk, hogy az nem tesz ki többet, mint a díjbevetelt 29.6 százalékat, ha már most ezt csak az osztrák Asssekuranz-Regulativ által előirt minimális 33 és háromnegyed százalékra emelnék, akkor is még 104,000 forinttal kellene a díjtartalékokat pótolni. Ez itt felsorolt hat tételtől seuki sem tagadhatja el azt, hogy méltányosan és a társaság súlyos viszonyait kellő figyelembe véve, inkább sztken vannak, számítva, de es a hat tétel együttesen még is 5,412,896-71 frtot tesz ki, úgy hogy ezeket után az egész részvénytőkéből a tartalékosokkal együtt t m á r o s a k 53,900.73 forint volt na meg.

Ott a hol a díjtartalékok amugy is elégtelenek, a hol a keresés épen-séggel nem bízalmat gerjeszt, ily nevtéségen oszkyk saját vagyonnal, melynek meglétele is kétséges, nem lehet és nem szabad egy biztosító-társaságot tovább tartatni a nélkül, hogy a hiányok pótlótasanak, a hiányok pótlására azonban a részvényesekben nincs hajlandóság, a biztosítási tárczát más biztosító társaság nem vehetné át, mert a kellő tartalékokat nem tudná a magyar-francia előteremteni, tehát a részvényesek legjobbnak tartják tovább laborálni és ma jelzőleg-összint vesnek fel házaikra, holnap elázogositják értékpírjaikat, azután a több, mint 13,000 biztosított bittal ütheti befizetett pénzének nyomát. Alig 54,000 frt saját vagyonnal egy biztosító-társaság nem állhat fenn, nem fizetésekes már és ha m a g a n e m l i k v i d á l, a t ö r v é n y s z é k n e k k e l l e l l e n e a c s ö d ő t e r e n d e l n i.

Szess-üzlet. — (Május 9.) — (B.) Szess. Készárú nagyban 50.50 — kicsinyben 51. — hordó nélkül pr. 100 L. %, 35 frt fogyasztási adóval.

Budapesti gabnatórsza. — (Május 9.)

Gyenge kínálat, csendes, korlátolt vételkedv. Forgalom 15000 mm. Mai—juniusi buza 6.78 Oszu buza 7.20—21. Oszu árpa 5.35, Mai—juniusi tengeri 4.65—4.66 Juli-augusztusi tengeri 4.65—86.

Hivatalos árlólyan

a budapesti áru- és árak társasága 1889. évi május hó 9-én,

Magyar aranyárak 4. sz.	102.95
magyar papírárak 6.	97.05
magyar vasuti kölcsön	142.26
magyar keleti vasuti államkötvény 1 kib.	100. —
magyar keleti vasuti államkötvény 2 kib.	—
magyar keleti vasuti államkötvény 3 kib.	—
magyar földteremtési kötvény	105.70
magyar földteremtési kötvény, záradék 105.70	105.70
Temes-bánáti földteremtési kötvény	106.70
Temes-bánáti földteremtési kötvény, zár.	106.70
Erdélyi földteremtési kötvény	106.70
Erdélyi földteremtési kötvény, ntesítők.	106.70
Hortvát-aszalon földteremtési ntesítők.	106.70
Magyar szőlőszemaváltási kötvény	99.50
Magyar nyereségy-sorozatgyi kölcön	142.50
Tisza-árvízvédelmi és saogodi sorozgy	129.50
Osztrák járadék papírban	85.50
Osztrák járadék esztőben	5.75
Osztrák járadék aranyban	110. —
1860-iki osztrák államkötvény	144. —
Osztrák-magyar bankrészvény	902. —
Magyar hitelbankrészvény	81.15
Osztrák bitonitáso itrászvény	299.80
Cs. és ki. arany	5.55
20 frankos arany (Napoleon'dor)	9.40
Német bitonitáso itrászvény	58.05
London	118.90
20 márkásarany	11.60

Felölés szerkesztő: HINDY ÁRPAD.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Május 7-én.

	Pénz	Arany
M. kir. arany adóment. 44	101 60	101 90
M. papíradék adóment. 58	94 25	94 55
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fo.) 58	145 25	146
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	145 25	146
M. 1869. kel. v. k. kötv. (els.) adóment. 58	99 50	100
M. 1878. kel. v. k. kötv. (els.) adóment. 58	119	120
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 58	115	115 50
M. kir. nyereségy-kölcsön 100 frt	138 50	139 50
M. kir. nyereségy-kölcsön 50 frt	138 50	139 50
Tiszai s. szegedi kölcsön 48	128 50	127 50
M. k. földm. kötvények 58	104 75	105 25
M. k. földm. kötvények 1867. zárad. 58	104 75	105
M. k. földm. kötvények temesi 58	104 75	105
M. k. földm. kötvények hervath. 58	104 75	105
M. k. földm. kötvények erdélyi 58	104 75	105
M. k. földm. kötvények erdélyi jel. urb. vk. (100 fra 58	98 50	99 50
Szöllődezmavárakötv. (100 frt) 58	99	100 50
Post. v. kölcsön 1870. évből 68	124 75	127
Post. v. kölcsön 1871. évből 68	107	109
Budapesti f. v. 1880. kölcsön 68	100	100 25
Budapesti bankgy. részv. 100	100	100 50
Magy. jel. hitelbank 281	281	281 50
Magy. jel. hitelbank 99 25	99 25	99 50

	Pénz	Arany
Magy. orsz. bank részvény-társaság	311	311 20
Osztrák hitelintézet	880	885
Osztr.-magyar bank	153	155 60
J. magyar-iparbank	172	175
Pesti magy. keresk. bank	168	17
Bécsi bizt. társulat	215	—
Bécsi v. s. jár. bizt. társ.	3140	3150
Első magy. általános bizt. társ.	66 50	67
Fonclere pesti bizt. társ.	—	160
Magyar-francia bizt. társ.	945	955
Pannonia viszb. társ.	628	531
Concordia malom	1045	1050
Első budapesti malom	242	244
Erzsébet malom	595	600
Hengermalom	252	255
Luiza malom	353	358
Molnárak és stúók mal.	755	760
Pannonia malom	130	132
Viktoria malom	175 50	176 50
Adria m. tengeri hajó	—	—
Alföld-fiumei vasút 58	—	—
Bátaszék domb. vasút 58	—	—
Déli vasút 58	154 50	155 50
Eszaki vasút 58	194 50	195 50
Erdélyi vasút 58	—	—
Győr-sopron-ebenfurti vasút	142	143
Kapcsodgerbergi vasút	160 50	161 50
Magyar galiziai vasút	176 50	178
M. ny. v. (sz. győr-grác) vasút	232 50	233
Osztrák államvasút 58	188	189
Pécs-barcsi vasút 58	246	248
Tisza vidéki vasút 58	—	—
Osztr. dunagőzhajózási	—	—

	Pénz	Arany
Pesti közuti vaspálya	408	405
Pesti közuti vasp. élvezet-jegyek	110	215
Budapesti III. ker. takarék	108	110
Országos központi	452	457
Pesti hazai első	7325	7325
Egyesült Budapest fővárosi takp.	452	455
Magyar ált. takarékp. részvény	88	89
Alagut	145	147
Általános waggon kölcs. társaság	69	72
„Franklin”-társulat	198	200
Ganz és társa vasón, és gépgyár	826	830
Geschwind-féle aszesszár	330	332
Gyapjum. és biz. I. magy.	246	250
Keresk. épülete	675	—
Könyvnyomda „Atheneum”	444	448
Pesti	1070	1100
Köszénb. és téglagy. (Drasche)	221	222
Nemzetközi waggon-kölcsön-részv. társaság	59	60
Pesti építő-társaság	100	101
Rimamurány-salgótarj. vasutv. trs.	171	172
Salgótarjáni köszénb.	152	154
Schliok-féle vas. és gépgyár	—	—
Schliok-féle vas. és gépgy. II. kib.	810	820
Sertőzöld első magy.	270	274
Sertőzöld	—	—
Sós nti kőbánya	110	120
Soproni és oszti gyár	104	106
Szálloda-részvénnytársaság	149	150
Tégla- és mészégető utjai	—	—
Törk dohán részvény	25	255
Gőz téglagyár kőbányái	20	105 50
M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 4. sz.	—	—

	Pénz	Arany
M. földhitelint. papírrték 58	102	102
„ „ „ 48	100	101
„ „ „ 48	96 75	97 5
„ „ „ 48	125	127 5
„ „ „ 48	103	102 5
„ „ „ 48	101 50	102 25
Kisbirt. orsz. földhit. int. 58	102	102
Osztr.-magyar bank o. é. 58	101 90	102
„ „ „ 48	99 60	100
„ „ „ 48	99 60	100 50
„ „ „ 48	103	103 50
„ „ „ 48	101	101
„ „ „ 48	101 25	101
„ „ „ 48	101	102

	Pénz	Arany
Budapesti lánchíd . . . 58	104	105
Loyd- és tőzde-épület . 68	99 50	—
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt soraj.	—	—
Osztrák vörös-kereszt-egylet . .	17 50	13 50

	Pénz	Arany
Cs.-kir. arany (vert)	5 63	5 1
Cs.-kir. arany (kőr)	5 56	5 1
Osztrák magyar 8 frtos arany .	9 52	9 1
20 frankos arany	9 52	9 5
Osztrák és magyar ezüst	—	—
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenlő. bankj. (100 márkáért)	59 10	59
Ném. bankj. 100 ném. bir. márkáért	59 15	59
Amsterdam 100 hollandi trt . . .	100	102 25
Páris 100 frankért	47 70	50 54
Svájci pénzücsök 100 frankért . .	47 60	50 22
London 10 font sterlingért	120 80	125 9

Akár esik! Akár jó idő van!

Első aradi Orpheum,
Tóth Jánosnál.

Naponként előadás, kellemetlen idő esetén a kertben

CHORINI A. B. igazgatása alatt
az összes személyzet fellepte.

Die Probiramsel
Hörder in der Klemme
Nr. I. und Tausend

Kezdetre 8 órákor

3666/1889

Hirdetmény.

A nagyméretű m. kir. honvédelmi miniszternek 1889. május 12-én a körrendelet értelmében közzétett tájékoztatás értelmében sorozó járás, az ujonczalás f. 6. május 10, 11, 12. és 13-ik napjait fogja végezni ugyanis:

- a) a hadiszigetelési és a hadiépítési feladatok megállapítása.
- b) a hadiépítési feladatok egységes besorolását a hadseregben, a honvédségben és az őrszolgálatban.
- c) a feladatok vagy a védelmi törvény értelmében a póttartalékba való besorolás kedvezményére igényel bíró családtagok, illetőleg ezek hozzátartozói, továbbá papnevendékek és papjelöltek, néplakos tanítók és tanítónépek, végre örökös mezőgazdasági birtokosai által benyújtott kérvények tárgyalását és elintézését.
- d) a közhatalmi feladatokból vagy a tanítóképzési tanulmányok beteljesítése céljából való szabadidő elvonását, valamint végre,
- e) az egy évi tényleges szolgálat kedvezményének megadására irányuló kérvények elintézését.

A sorozásra felhívott hadiépítési feladatokra vonatkozóan a következő megjelölési sorrend lett megállapítva: a) a sorozás május 10-én az 1. és 2. korosztályú hadiépítési feladatokra, a kik 1-151 254-ig sorozandók, a kik 151-254-ig sorozandók, a kik 254-ig sorozandók.

Május 11-én az 1. és 2. korosztályú 255. sorozástól végig elmaradt I. és II. korosztályú hadiépítési feladatokra, a kik 254-ig sorozandók, a kik 254-ig sorozandók, a kik 254-ig sorozandók.

Május 12-én az 1. és 2. korosztályú 225. sorozástól végig elmaradt I. és II. korosztályú hadiépítési feladatokra, a kik 224-ig sorozandók, a kik 224-ig sorozandók, a kik 224-ig sorozandók.

Május 13-án az elmaradt III. korosztályú hadiépítési feladatokra, a kik 224-ig sorozandók, a kik 224-ig sorozandók, a kik 224-ig sorozandók.

A kik a sorozó bizottság előtt a sorozásra kitűzött időkorlátok nélkül meg nem jelennek, az a törvényes kérvényükkel a feladatokra való felhívásukat a sorozó bizottság előtt a helyi városi bizottság előtt előzetesen meg kell jelölniük, a kik 1-151 254-ig sorozandók, a kik 151-254-ig sorozandók, a kik 254-ig sorozandók.

A kik a sorozó bizottság előtt a sorozásra kitűzött időkorlátok nélkül meg nem jelennek, az a törvényes kérvényükkel a feladatokra való felhívásukat a sorozó bizottság előtt a helyi városi bizottság előtt előzetesen meg kell jelölniük, a kik 1-151 254-ig sorozandók, a kik 151-254-ig sorozandók, a kik 254-ig sorozandók.

A kik a sorozó bizottság előtt a sorozásra kitűzött időkorlátok nélkül meg nem jelennek, az a törvényes kérvényükkel a feladatokra való felhívásukat a sorozó bizottság előtt a helyi városi bizottság előtt előzetesen meg kell jelölniük, a kik 1-151 254-ig sorozandók, a kik 151-254-ig sorozandók, a kik 254-ig sorozandók.

Aradon, 1889. évi május hó 3-án.

Kéves haszon, nagy forgalom.

Tejjes tisztelettel értesitem nagybecsült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legújabb árucikkeivel dusan ellátam

kézmű-, rövid-, norinbergi-, fehérnemű-áru
gyermekjáték-üzletemet.

Lezártított árak, megismerés és a cikkek finomsága felülmúlhatatlanok.

Egy végváson 30 r. 4. 50 5.30 6. — 7. — 8. frt.
Oboda creas és szilvái v. 5. 6. 17. 8. 15 forintig.
Különféle vásznak r. 12. 14. 16. 18. 20. 25. krajcár.
Kanavasz, oxford szepit. r. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. frt.
Különféle oxford szepit. r. 18. 20. 22. 25. 30. krajcár.
Kartonok, legújabbak 16. 18. 20. 22. 25. frt.
Dívtartó barkótok 16. 20. 22. 25. 27. 30. 36. krig.
Közvetlen és szines szövetek 16. 18. 20. 25. frt.
Creppek, beegyek, samitok, lodon, dupla szelés, minden színben 30, 35, 40, 50, 60, 70 kr.
Fekete luszterek 20, 22, 25, 30, 40, 50.
Fekete termek, kaszír és Crepp, dupla szelés 33, 68, 70, 80, 90, 100, 120, 150.
Finnom csinos ruhák, gyermek és férfi öltönyök 25, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 120, 150.
Vitorlavásznak 20, 22, 25, 30, 36.
Törülközők 16, 18, 20, 25, 30 kr.
Szállítók és hóhártyók 20, 22, 25, 30 frt.
Szállítók és hóhártyók 34, 40, 1. —, 1.20 1.50, 2 frt.
Szállítók és hóhártyók 6. átlaglye 3.50 4. —, 12. szamolye 6, 7, 8 frt. —
Csipke és juttófüggönyök 20, 22, 25, 30, 40 kr.
Zsebkendők fehér és szines 6 db 40, 50, 80, 1. —, 3 frtig.
Női- és gyermekcipők csodás olcsó árba.
Gyermekcipők 5.50 6.50 7.50 8.50.
Eszernyők 90 kr. 1. — 1.20 1.50 2 frt. 4. 5 frt.
Finnom öltöny, oxford és kotoningek, 90 l. —, 1.20, 1.50, 1.80 2 frt.

Dolgozó-ingek 65, 70, 80, 90 kr.
Férfi lábraválók vászonból 80, 70, 80, 90 kr.
Finnom ingek 65, 75, 85, 90, 20 1.50.
Fehér és szines alsó-szoknyák 80, 90, 1. —, 1.20, 1.50.
Mellizékek 60, 65, 70, 80, 90, 1.20 1.50.
Gyermekcipők 60, 70, 80, 90, 1. —
Nyakkendők 14 18, 20, 25, 30, 40, 50 kr.
Finnom női hálóruhákat 70, 80, 90, 1. — 1.20 1.50.
Hárisznai nők férfiak és gyermekek számára 8. 10. 15. 20. 25, 30 kr.
Gallérok 16, 18, 20 kr.
Manchetták 25, 30, 35 kr.
Munkás sapkák 25, 30, 40 kr.
Gyermek és férfi nemeskalapot 1. —, 1.20 1.50, 1.80, 2 frt.
Utazó-bőröndök (Koffer) 90, 1.20, 1.50, 10-ig.
Kézi kosarak 25, 30, 40, 60, 80, 1. —, 1.50.
Czerné, selyem és glacekezik minden színben.
Gyermekruhák, fuk és loányk ruhák.
Szőnyegek paplanok és pokrócok. Gépész-öltönyök, gyermek- és női kötők. Mindenemű selyemkendők, szabóellők, szallagok, rüchek, virágok, gomok, czernák, pamutok, pénzec, dohány- és szivarizorok, asztal- és tollkések, kanalak, fog-, haj- és ruhakéfék, uj tisztítók és szippák, illatszerek, albumok, iskolatáskák, poharak, csemegés-tányérok, vajtartók.

Ezeket kívül felhívom a t. közönség figyelmét az annyira megkedvelt 5, 8, 10, 15, 20, 25 kros kiállítási bazáromra, mely a legzsebb és a legválasztékosabb tárgyakból van összeállítva. A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel eszedezem.

KILÉNYI ADOLF ARAD,
főter, arena-épület, a kék golyóhoz.
Postai megrendelések pontosan teljesítettek. — Csomagolás ingyen. —

Arverezési hirdetés.

Ezennel közzétett tétetik, miszerint az üzlet-szabályzat 61 §-a értelmében elárulandó kiváló szállítású, mint: képrámák, kocsik, nős, kézmű árucikkek, festékek, kátrány, hordók, likör, faárak, gyufa s ezenkívül különféle számfeleltet tárgyak nyilvános árverése Arad állomásunk feladati raktházában f. hó 13-án hétfőn reggeli 9 óráig tartaték meg, mely árverezésre a t. közönség ezennel meghívatik.

Aradon, 1889. május 9.

Az üzletvezetőség.

Ucsanádgye dombegyházi birtokom bérbe adása folytáé

lő- és marha-állományom,
s különféle gazdasági felszereléseim nagyobb részét f. év és hó 25-26-án teszem eladóvá. 45-1 3

Loállományom legnagyobb részét **furioso-faj,** gulyabeli marháim pedig mezőhegyesi származásúak.

Dombegyháza, 1889. május 5.
U. p. Kevermes.

Glacz Antal.

Régi és modern mesterek eredeti olajfestményeinek nagy kiállítása és egyuttal eladása ARADON a Nádor-szállodában.

Minden műkedvelőnek most alkalma kínálkozik valóban szép olajfestményeket látni festőktől mint Simon, Csérpny, Tahy, Bernard, Friedländer, Mannheimer, Toim, Wagner, Inbeg, Spányik stb.

bámulatos olcsó áron

A kiállítás, mely a Nádor-szálloda első emeleti 5. és 6. számú termében a délutáni órákban 9-12-ig és délután 2-7-ig szabad bemenet mellett megtekinthető, a megkedvelő közönség tisztelettel meghívatik.

ARAD, 1889. május havában.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1889-ik évben összes vonalai részére szükséges sárga és vörösréz cikkek szállítását biztosítani óhajtván az iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb 1889. május hó 10-én betérjenek, a bántpénz pedig 1889. május hó 9-ig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletesebb feltételek a szükségesletti kimutatással együtt, mely egyszerűségi mintának használandó, ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek a m. kir. államvasutak anyag és leltár-beszerezés szakosztályánál (Budapest Andrassy-ut 73. sz. k. megtekinthető, vagy a megállapított ár előzetes lefektetése mellett a budapesti nyomtatványtárná posta útján is megszerzethetők, megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr. az talányi feltételek pedig 25 kr. fizetendő.

Budapest 889. April hóban.

Az igazgatóság.